

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZÉREK LAPJA.”)

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉHÁZISÉGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

A „Budapesti szállodások-, vendéglősök- és korezmárosok ipartársulata”-nak, az „Első magyar orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete”, a „Budapesti kávéház segéd-egylet”, a „Szatmár-németi pinczér-egylet”, a „Székesfehérvári pinczér-egylet”, a „Szombathelyi pinczér betegsegélyző-egylet”, a „Kolosvári pinczér-egylet”, a „Győri pinczér-egylet”, a „Révkomáromi vendéglősök és kávéosok ipartársulata”, az „Aradi pinczér-egylet”-nek, a „Szabadkai pinczér-egylet”-nek, az „Aradi vendéglősök- és kávéház egyesületé”-nek, az „Újvidék szállodások-, vendéglősök és kávéosok ipartársulata”-nak a „Miskolci pinczér-egylet”-nek és a „Kassai a vendéglősök kávéosok, korezmárosok és pinczerek egyleté”-nek.

H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E .

Megje'enk havonként kétszer, minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár:

Ezész évre ... frt 6.— Félévre... frt 3.—
Háromnegyedévre » 4.50 | Évnyedre ... » 1.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VIII. kerület, Zerge-utca 5. szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

WALTER FERENCZ †.

1848—1890.

Egy nemesen érző szível, egy munkás étellel, egy kedves szaktársunkkal kevesebb van.

Ki hitte volna, hogy e név, mely aranykeretbe foglalva ismerős szaktársaink előtt, oly hamar, időnek előtte szorul hitvány gyászkeretre?

A test megtört a betegség kinzó hatása alatt, csak árnyékként lézengett közöttünk, de biztunk a Mindenható jóságában, hogy visszaadja a léleknek rugalmasságát, a testnek régi erejét, hogy közöttünk élve buzgósággal folytathassa ambitiosus munkásságát a vendéglői szakipar területén, — hogy élvezhesse is munkásságának áldásos gyümölcsét, melyre valóban nagyon, nagyon méltó lett volna.

S ez a lélek örökre elborult, itt csak porhüvelyét hagyta, hogy gyászos végzetén könnyezni tudjunk, s csak most érezzük igazán, hogy ő benne mit veszítettünk. . . .

Az ő élete csillag futás volt, — rövid volt, lehullott, eltűnt mindörökre.

Kire hagyta nemes ambícióját, lesz-e oly hivatott ajk, mely az ő ékes szólásával küzdjön a mi iparunk jólétének előmozdításán, lesz-e munkás kéz, melynek tevékenysége annyi áldást áraszt maga körül, mint az ő elsárgult, megdermedt munkás kezei?

Most érezzük csak igazán, hogy nincs közöttünk!

Walter Ferencz született 1848 július 8-án vendéglős szülőktől Ipolyságon (Hont megyében) Tanulmányait előbb szülővárosában kezdte és a további kiképzétes véget Selmeczbányára került.

A jó indulatu ifjut szülői a papi pályára szánták, de az ő elevenysége és gazdálkodni vagyó természetete tartotta meg nekünk. Ennek köszönhetjük, hogy a 14 éves ifja atyja hazánál és szülőinek gondos felügyelete alatt a vendéglői ipar tanulmányozásához fogott.

És rövid idő alatt lényesen bebizonyította, hogy nem volt hasznavehetetlen tagja iparunknak.

Rendkívüli emlékező tehetsége s ügyességéről eléggé

Csak előre! . . .

tanuskodik az, hogy 17 éves korában a „Nemzeti szálloda első szobapinczére lett. E minőségben volt egész 1869-ig, a mikor is hazafüli kötelességének elegendő teendő, a sorozó bizottság előtt megjelenéven, Hontmegyéből, első lón az akkor életbe léptetett „honvédség” kötelekbe felvéve. Itt a tisztelhetes rangig felvirén, ismét Budapestre jött s az akkor legjobb virágzásnak örvendő „Páris” szálloda szoba főpinczére lett. Mint ilyen ugy a vendégek, mint az akkori tulajdonos szeretet és bizalmát teljes mértékben kiérdemelte s azt egész 1871 ig vitte, mikor is a „Mátyás király” kávéházat átvevén, kezdetét vette nyilvános társadalmi szereplése.

Ekkor lépett házasságra Ács Idával, A cs Károly ipartestületi ügyészünk testvérével.

Walter Ferencz mint kávé rövid idő alatt annyira kiérdemelte kollégái szeretetét és bizalmát, hogy már 1873-ban a budapesti kávé ipartársulatnak elnökévé választották, mely őt midőn 1876-ban (midőn a „Fehér ló” szállodát átvette, ipartársulatunk tagjává lón) az elnöki tisztből lemondott. Ama bokros érdemekről pedig, melyeket e rövid időn keresztül szerzett mint pl. az ügykezelés megmagyarosítása stb. tisztelheteli elnökül választotta.

Uj pályáján nem hagyta soká nyugodni felismerték benne a tetterőt és akaratot. ipartársulatunk 1877 tavaszán alelnökkül választá, mely tisztét 1887-ig viselte ipartársulatunk felvirágzására s szaktársai javára.

Megemlíti még, hogy mint fővárosi bizottsági- és mint ipar-kereskedelmi kamarai beltag- egyike volt azoknak, kik lankadatlan kitartással fáradoztak iparunk és ipartársulatunk tagjai javának előmozdításán; hervadatlan érdemeiért a budapesti pinczér-egylet is tisztelheteli tagiul választá meg.

Nyugodjék békével!

* * *

A mélyen sujtott család a következő gyászjelentést küldte szét: özv. Walter Ferencz né szül. Ács Ida a saját, valamint az alulírott mélyen lesújtott család nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti a felejtethelen jó férjének, illetőleg fiú, vő, testvér, sógora és rokonának *Walter Ferencz* szálloda-tulajdonosnak f. évi szeptember hó 9-én d. u. 11 órakor keresztény türelemmel viselt hosszas szenvedés után életének 43-ik s a legboldogabb házassága 19-ik évében történt elhunytát. A megboldogult drága földi maradványa folyó évi szeptember hó 10-én delután 1 $\frac{1}{2}$ órakor fog a róm. kath. vallás szertartása szerint ünnepélyesen beszenteltetni és a kerepesi-ut melletti sírkertben örök nyugalomra helyezni. Az egyesztelő szent-mise áldozat pedig f. évi szept. hó 12-én d. e. 10 órakor fog a józsefvárosi piébánia templomban az Urnak bemutatattni. Budapest, 1890. szeptember hó 10-én. Legyen neki könnyű a hant, s kísérje őt megszomorodott övéinek szeretete! Ács Lajos mint após. özv. Walter Mihályné mint anyja, idős. Bernolák János, ifj. Ács Károly Mersits Nándor, Ács Géza mint sógorok. Ács Vilma, férj. Mersits Nandorné, Ács Etelka, Walter Mihályné, szül. Borza Julia, ifj. Ács Károlyné, szül. Andrassy Hildegarde, Walter Károlyné, szül. Brenner Róza mint sógornők. Walter Karolina, férj. Bernolák Jánosné, Walter Mihály, dr. Walter Gyula, Walter Károly mint testvérek. Walter Béla mint nevelő fia

Folyton szemünk előtt lebegett ez a jelszó. Tőrekvésünk hét éven keresztül folytatott küzdelmeink alatt nemesbültek, erősödtek, szilárdultak elveink, melyeket lapunk képviseletében szaktársaink jólétét tartva szem előtt, magunkénak vallottunk.

Főtőrekvésünk volt mindenben azt az érdeket szolgálni, mely közös édes mindnyájunkkal, s ha valaha egy most érezzük legjobban, minő nehéz, minő fáradságos ez a küzdelem, mikor melőzetetessel állunk szemben.

Baross miniszter megalapította az ipartanácsot, s felvett oda minden szakból képviselőket, — a mi szakmánkat azonban, a mely egyike a legtekintélyesebbeknek, hisz az ország jólétének előmozdítására kik működnek közre hathatósabban, mint a vendéglősök, — mégis mellőzte.

Mi oka ennek?

Tudva s akarva tette-e ezt Baross? Nyugodt lelkiismerettel mondhatjuk reá, hogy nem ő rajta mult.

Mert, kérdem van-e a vendéglősöknek ipartársulatuk, van-e oly testületünk, melyben tömörülve, az ország minden részéről phalanxot képezve számításba jöhetnek még Baross miniszter előtt is?

A vágy, a buzgalom, a szándék meg volt, de mire az ige testé lett volna, halva jött napvilágra. Az alapszabályok terve kész, csak megerősítésre vár, — s mi még mindig tévovázzunk most is, a mikor pedig volna alkalmunk felocsudni a lethargiából!

Mennyit fáradozték ügyben Stadler Károly ur, a ki az alapszabályok összeállításában tanulmányt, munkát nem kimélve létesíteni törekedett a vendéglősök országos szövetezetét.

Már uj eget láttunk megnyilatkozni, egy szebb jövő hajnal csillaga tündükkölt felénk a jövő bizonytalanságából, mikor a közöny, a lelkesülés hiánya megtagadta a tömörüléshez szükséges lelkes ambítiót.

Bécs előbbre van nálunk.

Ott képezi az ifju nemzedéket erre a pályára is, ott tanítják mindarra, ami a szakképzettséghez megkívántatik. Értelmes, ügyes szakemberek vezetése s oktatása alatt készül az egyszerű ifju erre a pályára is és szakképzettséget visz magával az életbe, midőn számbajövő munkás tagjává válik e nemes iparnak.

Mi volna nekünk magyaroknak egy kis áldozatkészség?

A hét vezér ereiből ontott vért, hogy a magyar hazát magyarrá teszi, meg-

védi jogait bárkivel szemben, s életet és vért áldoztat a haza üdvéért: mi egy kis anyagi áldozattól is visszariadunk, midőn szakmánknak országosától féléről, egy magasabb, idealisabb niveaura emeléséről van szó? . . .

A mi vérünk, a mi gyermekeink, a mi magyar pinczér ifjuságunk nem volna képes illetékes ajkáról elsajátítani mindazt, ami jövő földi élete boldogságának alapvetéséhez, alapos szakismereteihez megkívántatik?

Hát külföldi országos szaktársaink lelkesebbek, igazabban szeretik pályájukat mint mi magyarok?

Az eszmét nem pediteltük meg, a mi lelkesedésünk bontotta ki a haladás zászlóját, mely alatt összes szaktársaink boldogulásra vergődhetnek. Mi gyáván ott hagytuk volna a küzdő teret, mint a katonák, kiket a lelkesedés elhagyott, akik az ellenség puskaaporának szagától megijedve régi közönyüneknek egyptomi husosfazekaihoz tértünk? . . .

Nem kívánunk mi mást, mint csak arra figyelmeztetni szaktársainkat, hogy visszaemlékezve a legutóbbi napok eseményeire pl. a regale váltásra, minő nagy mértékben érvényesíthette volna magát egy morális egész, az országos szövetkezet; — a miniszterium előtt ennek léteben mindenestre számbajöhetett volna a tárgyalásoknál.

S ép ennek hatása alatt a reformok világában élve újra kérjük szaktársainkat, kezdjék meg egy országos szövetkezet létrehozásában az actiot, — mozduljon meg végre a nagy egész: az összes szaktársak szava emelkedjék ki a nyugodt egyhanguságból, — annak lesz foganatja, azt meg fogják hallani az illetékesek, migigy egyenként, szétoszolva panaszunk csak a pusztában kiáltónak szavaként hangzik el, melyre csak legfeljebb egy-két résztvevő hegyorom hangoztatja vissza sajátgyengesóhajainkat.

Mig egy Gundel, Stadler, Glück, Wirth urak állanak ityen ügy élén, bizton remeljük, hogy «a leányzó nem halt meg, hanem csak alszik», de fel fog támadni Ugy legyen!

Ipartanács és a vendéglősök.

III.

Az igaz hogy még mindig mint kérdéses körülmény jelentkezik az, valjon vendéglősök, kávéosk és italrők általában a képesítéshez kötött iparosok közé tartoznak-e vagy sem, és jelentkezik kérdésesnek különösen most is az 1888. évi regale megszüntető törvény

életbe léptetése óta, a mikor az italméresi engedély kiadási jog a magyar kir. pénzügyigazgatóságok hatáskörébe utaltatott; de mind ez nem zárja ki azt, hogy a kereskedelmi- és pénzügyi minisztériumok közmegelelő megállapodás lehetetlenek tarthassék, — sőt okvetlen szükséges hogy a megállapodás akár létrejön akár nem, e tekintetben már azért is a dolog érdemére döntő hatással bíró intézkedések megtörténjenek, mert az említett üzletek nem mindig italmérek egyszerűsége, mert vannak szálladók, kávéházak, meleg és hideg ételeket áruló s ugy nevezett kocszadók, — kik legfeljebb szomszédból hozhatnak vendégeik számára italokat, de ők magok rendezésközött és megadózott italmérést nem gyakorolnak.

Igen jó kiindulási pontul szolgálhatna e részben a fentemlített új törvény 13. §-a szerinti fenálló italméresi társulatok viszonyainak kellő tekintetbe vétele és ennek az érvényben lévő iptartvényrelyi összhangzásba hozatala — esetleg maga a törvény vagy pedig az azt végrehajtó hatalom általi kiegészítése s rendezése a rendezetlen viszonyoknak, mely tekintetben ismét eszünkbe juttatik az iptartancs, mely legilletékeseknek latszik lenni itt alkalmazhazható indítványok telére, míg a m. k. minisztérium saját hivatalos közgei és illető társulatok és szakemberek útján gyakorlatban alapuló felvilágosítasokat a szükségeshez képest szerezhet, miből következik, miként szakértők és az itt kérdéses téren üdvös mozgalmakban szereplők s különösen Budapest fővárosunk, de vidékünkön is eléggé ösmeretesek közül egynéhányan ha az iptartancs tagjaivá válnának, csakis hasznos szolgálatakat tennének közhazának, mint különben is e téren nélkülözhetetlenek ép úgy mint közgazdasági író, szám- és banyatanácsosok, műegyetemi tanár, orsz. képviselő vagy pénzügyminiszeri tanácsos nélkülözhetelenekek ismertettek el.

Nem lehet ugyan tagadni hogy az ugy nevezett intelligencia a sok oldalu tudománygyal karöltve járván, sok esetben a szakértőséget elég szerencsével képviselheti különösen akkor, ha egyesek valamely szakmát speciális tanulmányozás tárgyául tűztek ki maguk elé, de magok a valódi szakértők vagyis valamely iparagat kizárólag gyakorkörök kiváltképen ott, hol véleményeikre fősuly fektetvni kívántatik, nem ignorálhatók s épen azért a szálladások, vendéglősök, kávéások s italmérek érdekeinek, melyek a nagy közönség jól felfogott czelejaival szoros összekötötésben allanak, — a magyar kormány s különösen a kir. kereskedelmi minisztérium általi haladéktalan felkorkolását szükségesnek tartjuk.

Boor József,
komáromi vend. ipt. jegyző.

Az aradi kiállítás.

Arad ünnepelel s vele együtt a nemzet ugy az ipar és kereskedelem.

Kiállítás, kereskedelmi országos értekezlet, iptaros congressus, a vértanu szobor leleplezése stb.

Ami az idegen érkező vendégek száma minden szálloda túltömötségének daczára, hogy ugyancsak dolgot ad az elszállásolási bizottságnak a meghívott vendégek elszállásolása. Hiába olvassuk majd mindennap a lapok hasábjain a mindég vendégszerető t. cz. közönséghez szóló kérelmeket a lakások felajánlásáért, az elszállásolási bizottságnak az érkező idegenek számára. De azért a közönség nagy

része rideg s korántsem részrehajló oly annyira a vendégszeretet iránt a minék a követezménye az lett, hogy a város az ágyak kevés mennyiségének kielégítésére Szeged városához irt, a mire Szeged azt azt a feleletet adta, hogy bizon nekik sincs ágyuk... (kölcson.)

A mi a kiállítást illeti, érdemesnek tartom területét megismertetni azon érdeklődőkkel, kik bár ismerik Aradot, de helyzetük nem engedi azon résztvenniük.

Ugy első sorban a Salacz parkot. Kik körülbelül öt éve vannak távol Aradtól, biztosan emlékeznek a városházától a Lyceumig a Marosparton elterülő térségre, mely akkor a szemtel takarodás és minden piszkok gyűlhelye volt. Most egy rendezett cserjedező csemetékké tiltett sétány húzódik végig. S mint hogy ezen sétány létrehozása s megpendítője Salacz Arad sz. kir. város polgármestere volt, ugy elnevezését is tőle nyerte, mely jelenleg a kiállításnak, ugy jövőre a közönségnek egy alkalmas s kellemes üdülő helyeül fog szolgálni.

A kiállítás a Salacz parkban terül el, főbejárata a „Nádor” szállodán keresztül menve szembeszik, a hol a belépti jegyek reggeli 8 órától esti 6 óráig adtának, ki. A másik bejárata a Petőfi utozán végig menve a Lyceum közvellen átellenben, hol az esti pentár 6 órától kezdve a kiállítási terület bezáraság nyitva áll. Végre egy kijárat a városház felőli részén.

A kiállítás épületei közt (mind fa.) első helyet foglalja el az iparcarnok, homlokzata a főbejárattal szemben impozáns hosszu épület négy toronnyal, oldalain pedig a megyék és városok címerrel és zászlóival felidiszitvelynek ugy az aradi mint a többi vidéki városok iparcarnokait a legkisebb zuga is igénybe van véve az ipar minden ágaiból képviseelve.

Ebből jobbra esik a gépcarnok. Kisebb épület, melyben egy néhány külföldi gyár kivételével a hazai gyárok a gőz, villany és a mezőgazdasági gépek számtalan példányban dicserik a haladást. E csarnokból kiemelendő a Ganz és társa czég kettős villan motorja, mely a kiállítás villany világítására van felszerelve.

A mezőgazdasági csarnok. Szintén a gépcarnok mintájára, melynek felét Arad és Csanád megye gazdasági szövetkezetei foglalják el, dus képviselvényben a mezőgazdaság teréről. Továbbá Mauthner Ödön budapesti czég gazdag mag kiállitása, ugy szintén az erdélyi aranybányák és a kertészet, stb.

A kisebb pavilonok közül: az erdészeti pavilon, legnagyobb részét a lippai m. kir. erdészeti hivatal képezi kiállításával. Továbbá egy csarnok a mely csak a kocsigyártóknak van szánva, benne szebbnél szebb hintók, nagyobbrészt eladva, ugy valamennyi eladásra szánva. A pavilon tulajdonosok közt Litke eszanos pezsgő pavilonja tűnik föl, hol a kiállítás látogatói közt nagy togyasztásnak örvend a „Sport” és „Monopole”-ja.

A Phonograph pavilon. Szerzője a kiállítás végéig és 30 kr belépti díj mellett meghalghat. Ez állitlag egyetlen Európában, feltalálója a híres amerikai Edison tanár. Jelenleg Dr. Simon ur kezelése alatt van.

Külömbésg az eddigiektől az: Míg a többiek egy bizonyos suly által lettek leforgathatóvá s ez által a bebeszélth hang visszaadására alkalmazva, addig ez villany erővel hajtatik.

Ezeket kívül még egy néhány kis pavilon egészíti ki a kiállitást, u. m. a méhészeti pavilon stb. stb. Azonkívül egy pár kiállitó a szabadban, kiknek a csarnokban hely nem jutott.

Ugy szintén a területen, mint mindenütt és mindig sátrát telverő s a legszebb emléket igéző egy 5 perc alatt jól sikerült fénykép gyors fényképészetevel.

Záradékal a P o h l Károly bor és sörcsarnoka és kávéháza (küllőn épület), mig e helyiség közt egy fedett helyiség a katona zenekar részére föllaltitva.

Tehát az itt elősoroltakból állana a „Délmagyarországi általános kiállítás” a lehetőleg legrovidebbre összevonva.

A mi a kiállítás jövőjét illeti, Aradra a haladás é az ipar terén nagy rugót képez, anyagilag pedig, hogy nem fog deficizzal végződni arról is biztositva van, kiindulva az elnökség következő eljárásáról; Ugyanis a belépti jegyeket 20,000 írtért bérbe adtak egy bizonyos Guttmann S. és társa czégnék és a kiállitási csarnokok érdekében is folynak a tárgyalások Temesvár várossával, hogy azokat a jövő kiállításra Temesvár városa megvengné.

Hogy a bérlő fogja e mérlegét találni a kiállítás után, az az ő do'ga s egyuttal a jövő titka.

A kiállításnak látogatója volt 55,000 egyén ez ideig, ezek között a nappali jegy 30 krj. katonák és gyerekek felét fizetik. Az esti jegy 20 krj. ezenkívül van saison jegy a melyből szintén, néhány szal el lett adva.

Az aradi közönséget illetőleg, mint mindig hálás és minden nemes czélt szíven hordozó közönség ugy az intelligencia mint a polgárság zömét a kiállítás területén lehetett látni augusztusnak egész havában, még pedig oly mértékben, hogy a városban ugy a sörcsarnokok mint a kávéházak pangtak az üreségtől. Nem is sok hiányzott, hogy a vendéglősök és kávéások deputacziót akartak meneszteni érdekökben a kiállítás este 9 óra való bezárasát.

De nem is csoda a kanikulai forró napok fardalmái után, ha fel lett váltva a megszokott szorult, és füstel töltött termek sora, egy ilyen üde levegővel kinálkozó helyiséggel. A hol felváltva katona és cigányzene mellett fogyszathatta kiki vacsoráját vagy fagyaltját. Hja! De ez csak augusztusban volt és szeptember 1-je óta megváltoztok a viszonyok. Szeptember beközöntve esős és hideg estékkel, egy a színházi idény is egy hónappal hamarabb. Ugyan nem egyszer történt meg hogy a zenekar 11 óra helyett fél 9 órakor hazament, mert egy lélek sem volt a kiállítás területén. A hívős esték még mindig tartanak. E hó 8-án a katonazenekar is felmondta a szolgálatot 10 napra mivel a hadgyakorlatokon kell résztvenniük.

Most pedig velem bezarva, kérdem t. olvasóm, ki volna az örült 20 kr belépti díjat lefizetni s azért semmit sem élvezni, esetleg egy jegeskávát vagy egy fagyalt elköltéséhez téli kabátot vinni, mikor az Arad városi színházban a „Fenyegereket” azaz magyarul a „Gigerli”-ket a belépti díj csekély hozzátelevél téli kabát nélkül élvezettel végig halgathatja, a most oda szerződött Arad sok kedvenceitől?

Ludvig Károly,
főpinczér.

A szakiskola virmánya.

A bécsi vendéglősök iptartulatának helyisége korszaktól alkotó szép ünnepelel színhelye volt folyó évi julius 30-ikán, ekkor lett felszabaditva 109 pinczér tanonc, kik a pinczéri pályán segédeké lőnek. Ez alkalomból — tekintve ez intézménynek iparunk és osz-

tályunk fejlődésére törekvő üdvös voltát — jónak látjuk ha n a m a n n Ferencz borfinak lanamann Ferencz bécsi szaktársunk fiának ez ünnepélyen elmondott beszédének magyar fordítását szószerinti szövegében egész terjedelmében itt közölni, mely így hangzik:

Mélyen tisztelt gyűlekezet!

Szeretett szaktársaim!

A mai nap örökké emlékezetes lesz egész életünkön keresztül valamennyünk előtt, mert e napon lépünk a való élet igazi küzdő terére, melyet saját erőnkönél voltunk szerencsések elérni. A mai nappal a nagy világba lépünk s közülünk mindegyikünknek küzdőnk kell, hogy a küzelemből biztos existenciához és szellemi műveltséghez mint gyzők juthassunk el.

A mai nap szép ünnepe hálaérzettel telt szívünkkel magasra emeli, s kötelességünk tudatában mélyen átérzett hálás köszönettel fordulunk oktatóinkhoz, hogy nekik a sok jó és hasznosért melyeket tőlük tanultunk szervezőtűkért, buzgóságukért, melylyel bennünket tanulmányaink folyamán elhalmoztak hálás köszönettel rebugunk.

Legtöbbszörököz követelek kedves pályatársaim a mi tanítóink második atyáitok valának, nem ereztették veletek, hogy idegenek között vagytok s mindenáron rajta voltak, hogy belőletek derek és tevékeny embereket képezzenek. Köszönetünk a mélyen tisztelt vendéglős ipartársulatának is azó, a mely nekünk a mai nap örömet megszerezte s a közel jövőben s érdeklődéssel viseltetik irántunk, hogy nekünk az élet igaz örvényét megmutassa, hogy helyzetünkön javítsa.

Végre saját szívem sugallatát követve, köszönetet mondok végtelenül, szeretett tanítóimnak és oktatóimnak, a ki az én saját édes atyám azon buzgóságért, melylyel ő velem mindazt, a mi szakmánkhöz tartozik elsajátíttatni s azon szeretetért és gondoskodásért, melylyel haladásomat figyelemmel kíséri, s mindazon jó tanácsokért és utmutatásokért, melyekkel ő engem az élet számára elhalmozni kegyes volt. Nem kimélt semmiféle áldozatot, hogy számomra mindazt kézzel foghatóvá tegye, a mi szakmánkhöz tartozik, hogy engem intelligens vendéglős segédé képezzen.

Azért szeretett társaim! adjunk kifejezést köszönetünknek s kérlek benneteket, hogy egy szívvel és lélekkel visszahangozzatok kiáltásomat: „A mi összes tanítóink s a mélyen tisztelt ipartársulat sokáig éljen! éljen!

Timeo danaos et dona ferentes . . .

Igaz volt Ilión leányának, mikor még az ajándékok hozó görögöktől is félt, — azaz akkor hitt nekik legkevésbé, mikor a trójai falovat ajándék gyánant ajánlották fel a gyau nullan trójai népnek.

Mi is kövte hiszünk a lapársunkká felszegődőnek.

Nézzük csak mit ígér!

Ajándékképen hazafiasságot, érdeknélküliséget, pártatlanságot, — de német nyelven.

S mert mi bátrak voltunk emez önzetlen, magyar czéger alatt német portékát kínáló ajándékban kételkedni, — s akkor, mikor beteges erőlködésen csak nevetni tudtunk, s szánakozni ama szerencsétlen halacszákon akik halójába kerültek; óriás betűkkel dícső lapjának élén hymnust zeng önmagának, s részvét nyilatkozatot közöl holmi nemlétező germán vendéglősök nevében, akik a mi tréfás czik-künkre úgy látszik találva érezték magukat.

Mert hát mi is volt abban a részvénytilatkozatra szoruló czikkecskében?

Egy kis összeállítás. egy kis gyorsfénykép a «V.....» július 31-iki számáról.

Erre megfélelni persze ember kellett volna, — s mert nem került a «V.....» redac-tiójából, ráfogja, hogy «undorító munka» volna reá valószínű.

Szegény vendéglősök, szegény «V.....», Hanem azért szeretnék ismerni azoknak az őszinte részvevőknek a névsorát. Ha a «V.» rendelkeznek vele, azt hisszük, legalább néhányat közülük volna azokból az ékes német nyelven írt «részvénytilatkozatokból».

Előre az agarakak!

Bizonyára ezek a résztvevők is onnét kerültek ki, a honnét lapjának multikori számámban ama bizonyos Andreas Filo Hotelwirt s Franz Reiner Restaurateur, — akik Tepliczben ugyan nem léteznek (ámbar a «V.» onnét származtatja őket) s a földön sem, hanem a holdvilágban, a Neptunban vagy a Syriusban, — vagy ha ott sem, hát akkor valami névtárból bökettek ki, de onnét is csakugy blinde.

A reklám csinálásnak, az önzésnek s a büzlő öndicséretnek az volt a legutalatosabb neve, a melyet a «V.....» lapjának abban a jeles számban elkövetett.

Az hiszi tán, hogy ilyen ügyetlen fogással ha sikerül is néhány bányu embert részére hódítania: fog sikerülni egy intelligens szaktütelelet is lövé tennie, egy olyan tütelelet, minő a magyar vendéglősök tütelete?

Az hiszi, hogy vendéglős szaktársaink annyira balekok, hogy nem tudnak különbséget tenni a bocskor meg a lakcipő között?

Mi kerestük nagy Magyarországon a »V.....« multikori fentemlített két hösét, — de Trencsen-Tepliczben nem találtuk, s nem lelők őket másutt is sehol, sehol! . . .

Nos hát, azt hisszük, — azokat a mostani részvevőket (a kiknek melleleg, ugy látszik, nevék nincsen) sem fogjuk megtalálni sehol, sehol!

Vagy ha igen, állunk elibők!

Tehát «V.» jó lesz a magyarsághoz visszatérni és azt megbecsülni. vagy pedig megla-pulni. — mert mi készen vagyunk állni, s ez kötelességünk a magyar vendéglősök reputá-tiója érdekében. — s mihelyt a gyerkőcze rosszul viseli magát, nem fogunk kézni a vesszővel az elevenére ütni.

A kinek német lap kell, hozasson Bécsből, az ottani szaklapból kitűnően fog értesülni mindenről.

Sapientia sat!

Segélyalapkunk és a „Stefánia“ víz.

Schwimer és Kell helybeli czég ipartársulatunk elnökségéhez iratott intézett, melyben az utóbbi értesít, hogy óhajlana társulatunk kebelébe mint alapító tag belépni, hogy rendes tagsági, illetve alapítványi díj helyett, a társulatnak segély alap javára folytonos jövedelmet akar biztosítani oly formán, hogy a Budapesteni általa a vendéglősöknek szállított „Mohai“ forrás viz után bizonyos jutalékok szolgáltatna a társulat rendelkezésére, mely a czég számitása szerint már most is évenként hatszázötven forintot tenne ki.

Mélyen tisztelt ügybuzgó elnökünk, Gundel János ur, nem is mulasztotta el, haladéktalanul az összes kartársunkat ezen tagadhatatlanul rendkívül előnyös ajánlatról köriratilag értesíteni.

Ismétem, sok elszegényedett kartársunkra nézve igen előnyös ezen ajánlat, de mindamel-

lett nem mulasztatom el, tisztelt kartársainkhoz néhány tájékoztató megjegyzést intézni.

Társulatunk a segélyalap érdekében mindenestere örömet elfogadja a czégtől a töle ajánlott jutalékok; a czéget magát pedig mint alapító tagot az ipartütelelet kebelébe nem fogadhatják, mert alapító tagok alapszabályaink szerint nem léteznek. Rendes tagnak szintén nem vehetjük fel, ha csak tiszteletbeli tagnak nem választja a közgyűlés, a mit pedig egészen eltekintve a praecedensből, melyet e választással alkotna) nem tartom valószínűnek, már azon indokoknál fogva, melyek ezen ajánlatlételnek Schwimmer és Kell urakat vezényelték.

Mint fentemlített átiratban kitűnik, Schwimmer és Kell czéget azon körülmény készítette el lépéshez föképen, hogy a „Krondorfi forrásutalajános a czéggel szemben szerződés segéset követett el, szolgálatait csufosan hálálta meg.“

Mivel pedig Schwimmer és Kell urak ezen egészen privát ügyet nyilvánosságra hozták, és nyilatkozatukból az tűnik ki, noha a krondorfi savanyuviz közkedveltségnek örvend, mégis csak „Stefánia“ vizet melynek forrását a czég jelenleg képviseli szolgáljunk fel vendégeinknek, elveszett belőle vagy nem is volt benne humánus szándék, és így egyszerűen üzleti szempontból tekintshűjők csak.

Miután pedig nem mi magunk vagyunk a fogyasztók, hanem a nagy közönség, nagyon könnyen olybá tünhetne fel a dolog, mintha a vendéglősök, a közönség érdekét mellőzve, csak saját érdekeit tolnak előtérbe, ha most föképen csak a Stefánia viz fogyasztását for-cszirozzák.

Ha Schwimmer és Kell urak az ipartársulat segélyzó alap javára azon esetleges 750 ft. helyett, mondjuk csak 50 forintot készpénzben ajándékoztak volna, akkor mi azt mint nem es és nagylelkű adományt megköszönhetnénk; de ez a feltételes jótékonyaság, félkrajczáros ajánlat, enyhe kifejezéssel élve nagyon furcsa jelleggel bír. A Stefánia viz minősége felett nem akarok itélni, mert az nem tartozik ide, hanem határozotlan állíthatom azt, hogy kartársaim közt egyszem vendégeink oktroiálhat és nem is fog oktroiálni olyasmit, ami talán nincsen izlűk szerint, még akkor sem, ha akár milyen nagy haszonnal járna.

Mindenestere nagy hibát követett el a czég, hogy ezen lépését oly különös módon indokolta, és ebből kifolyólag ajánlata semminképen nem tekinthető nemleges lelkű kegyadománynak, hanem egyszerű üzleti reklám, melyből, hogyha jól sikerül, a legnagyobb hasznot maga a czég húzza.

Ezt akartam csupán tájékozásul felhozni, és kuriózusképen felemlitem még, hogy a vendégek körében már most is kezdenek el-czealni a félkrajczáros spritzer felett. Én részemről azt hiszem hogy Schwimmer Kell urak, anélkül hogy igényt tartanak az alapító tag-ságra, a mi különben: — muy sem keresztülvihető, rézesíthetik a segélyzó alapot az aján-lott jutalékba, vagy miután az abbeli kezelé-ellenőrzés ugys sok nehézséggel járna, aján-dékozzanak egy bizonyos összeget, s akkor legalább e ténnyel bebizonyítanak az urak azt, hogy igazán és őszintén szimpatizálnak a vendéglősökkel, mert arról bizony meg le-hetnek győződve, hogy szaktársaim s furesz-percentuációjuk kedvéért a többi sokkal híre-sebb hazai és külföldi források rovására egye-dül a „Stefánia“ viznek kizárólagos propo-gandát csinálni nem fognak.

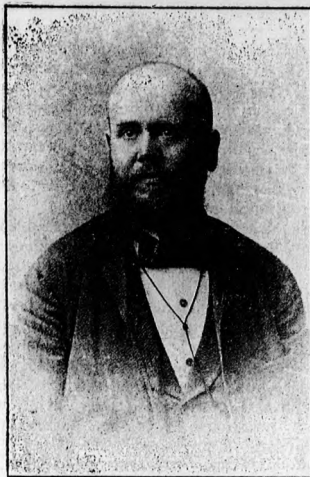
Inkább elegendik azt a félkrajczárt.

Tóth Antal vendéglős.

Üdv a becsületes munkásságnak.

ID. KARIKÁS MIHÁLY.

KOPP JÁNOS.

IFJ. KARIKÁS MIHÁLY.

Kopp János, a fővárosi „Kis pipa” vendéglő dérek pinczére f. hó 2-ikán ünnepelt Isten kegyelméből a „kis pipa”-ban eltöltött tevékeny pinczérésének 25 évi jubileumát. A becsület, a hűség és szorgalom megtestülését láttuk ez ünnepélyben. párosulva az ezen emberi erényt és követségeit elismerni, méltányolni tudó jóindulattal, melyet Kopp Jánosnak érdemekben gazdag főnökei idősb Karikás Mihály és ifj. Karikás Mihály urak vendéglői iparunk terén személyzetekkel sokszor oly páratlanul tanúsítottak.

A „kis pipa” vendéglő mint most, ugy ez előtt is az értelmiség ke-tyencz gyűllyhelye volt. Közéletünk számos kitűnőségei képezik a „kis pipa” törzsvendégeit. Ebből kitolyólag a pinczér személyzet is fel van ruházva mindama jó tulajdonságokkal, melyek kell, hogy egy pinczért ékesítsenek. Műveltség, szakértelem, szerezés és előzékenység által ugy szólnán már majdnem mindnyájan évtizedek óta működnek e minden ízében magyar vendéglőben. Kopp János pedig ottani munkásságának negyed százados évfordulóját ünnepelte meg f. hó 2-ikán. Hogy megünnepelhette, ebben az Isteni gondviselés, saját szorgalma és egyenes jelleme után nagy része van idősb és ifjabb Karikás Mihály uraknak, kik személyzetükhez valóságos atyái jóindulattal viseltek s azok viszont a leghűségesebb ragaszkodással rójják le iparunk e két kiváló tagja iránti hála-jukat és köteleességüket.

Bemutatjuk ez alkalommal, id. Karikás Mihály, Kopp János és ifj. Karikás Mihály uraknak jól sikerült arcképeit, kívánva hogy adja a Mindenható, miszerint az üzleti bekes jó viszony e szép tanu-jelei iparunk terén számos ily örömdetes és mindnyájunk elismerésére számítható eseményt teremtsenek osztályunk és iparunk javára s annak felvirágoztatására.

A Széchenyi sétáterem megtartott ünnepélyről, melyen iptársulatunk nagy számú tagjai közül ott voltak Glück Frigyes, Stadler Károly, Kammmer Ernő, Löffelmann Vilmos, Ment András, Wrabetz Frigyes, Lippert Lajos stb. urak, adjuk egyik legtekintélyesebb lap-társunknak következő leírását.

Nagyon helyén való, hogy azok a fáradhatlan, fűrgelábú ganymédeknek is legyen részük hasonló ünnepeltetésekben, mint ama jubilánsoknak, a kinek banketein olyan készségesen szolgálják ki a vendégsereget. Vagy nem nagyobb szolgálatokat tesznek-e ők az emberiségnek, mint sok kikiáltott híresünk, gondoskodva kinek-kinek izléséről, elfojtva személyes érzelmeiket, bámulatos türelmet tanusítva az ideges, követelő vendégekkel szemben? Milyen emberismeretre van a pinczérnek szüksége, hogy a gazdát a «bízczeléstől» megóvja és a vendéget se sértse meg! Milyen emlékezőkészsége van a pinczérnek, hogy a minden oldalról jövő ostromban ne hozzon fehér pecsér-yezt oda, a hol borjuszeletet rendelték és ne tálatlason rostélyost annak, a ki nyárson sültre éhezett! Emeg gondos, előrelátó, türelmes és ügyes pinczérék mintaképei közé tartozik Sándor, a «Kis pipa» jól ismert pinczére, ki a törzsvendégeknek nemcsak kiszolgáló pinczére, hanem gyöngéd atyja, bölcs orvos, tapasztalt tanácsadója, hű barátja is, a ki nemcsak arról gondoskodik, hogy a vendég jóllakjék, hanem arról is, hogy a gyomrát meg ne terhelje és meg ne csömöröljék.

Hogy ne érdemelné meg az ilyen pinczér, hogy azt a napot, melyen pinczérkedésének huszonöt éves ideje betelt, baráti körében, kevélyesen megülhesse. — Tulajdonképpen az ilyen jubileumnak csak ugy lenne valódi értelme, ha az ünnepi lakoma alatt az ünnepettel és kollégáit — a vendéglőbeli törzsvendégek szolgálnák ki. Ezek legáltalában belátják, hogy nem olyan könnyű feladat a gyors és ügyes kiszolgálás és a jövőben méltányosabbak lennének követeléseikben, a pinczérök önzete pedig nagyban emelkedvén, látva, hogy ez a sok tudós, szellemes, lángeszű, tekintélyes, magas rangu ur milyen esztentül hordja körül az ételeket, mennyi szószt önti ki és hány tányért csapp a földhöz. A jubileum tényleg nem így folyt le.

A pinczérök a nagy uri jubileumok unalmas nyomdokain akartak haladni és így a lakoma nem volt egészen olyan fesztelen és kedélyes, mint mikor a vidám pinczérhad «a maga módja szerint» mulat. Csak már mikor a pohárköszöntők árja megindult, lett a jó kedv általánosabb és akkor érte el hőfokát, mikor a párok tánczra keredtek.

A Széchenyi-sétáter vendéglőjének nagy terme szépen fel volt díszítve és mikor az ünneptel fele-ge-vel belépett, lelkes éljenzés fogadta. Mintegy

háromszázan lehettek jelen: A vendéglősök és szállodások szövetekezetének elnöksége és választmánya, az ünneptel pályatársai, idősb és ifj. Karikás Mihály a «Kis pipa» vendéglő tulajdonosai, hivatalnokok, ügyvédek, írók, kereskedők és a «Kis pipa» más törzsvendégei. Dr. Hauer Sándor a pinczér-egylet ügyvéde üdvözölte a jubilánst szép beszédben és az egylet emléke gyanánt értékes gyémántgyűrűt nyújtotta át neki. Déry Gyula hírlapíró az ünneptel nevében mondott köszönetet a kitüntetésért. Glück Frigyes a «Pannonia» szállodása a vendéglősök és szállodások képviseletében nyújtotta át a szövetkezet díszoklevelét. Id. Karikás Mihály 200 frt értékű ezüst evőkészletet, ifj. Karikás Mihály egy majolika-csutorát, a pinczér-egylet magyar asztaltársasága bordeaux bársonyban kötött feliratot, Drechsler Béla a mintavendéglő tulajdonosa értékes serleget, Reinprecht a margitszigeti vendéglős (kinél Sándor pályáját kezdte) gyémánttűt, Hugocz — az ismert borosfű — pompásan himzett díszlapot stb. nyújtott át a mélyen meghatott jubilánsnak. Az ajándékok átadásának ideje alatt a m. kir. opera énekzara Vincze János vezetése alatt alkalmi dalokat adta elő. A hosszú és izletes lakoma alatt Böhm Emil a pinczér-egylet elnöke a királyra és számos felkösztűntő az ünneptelre mondott toasztot. Az ünneptel Sándor pinczér tulajdonkepeni neve Kopp János. Karikás bácsi 25 év előtt Jeannak keresztelte el, megkülönböztetésül egy másik János pinczértől. Jeanból Sáni, Sániból Sanyi, és Sanyiból Sándor lett, az évek folyamán. Kívánjuk, hogy a még fiatal jubiláns az 50 éves jubileumát is jó egészséghen megülhesse a «Kis pipa»-ban.

KÜLÖNFÉLEK.

— A «Vendéglősök Lapja» mai számával befejezte az évi folyamának harmadik évfolyamát. Ugyanazért tisztelettel kérjük mindazon szaktársainkat, kiknek előfizetése e jelen számmal lejár, hogy előfizetéseiket megújítva lapunkat további szives pártfogásukba részesíteni sziveskedjenek. — A folyó évi október-decemberi évfolyamra lapunk ára marad a régi, 1 frt 50 kr., mely összeg a «Vendéglősök

Lapja* kiadóhivatalának Budapest VIII. Zerge-
utca 5 sz. alá küldendő

— **Az aradi pinczér-egylet** legutóbbi vá-
lasztmányi ülésében a debreczeni pinczér-
egylet zászló felavatási ünnepére küldöttségi
tagokul Pótlitz Miksa kávést, Huzó István
kávést, Luszká József vendéglőst és Kör-
mos Adolf egyetli ügyvezetőt választá meg.
— **Debreczenben** a Csapó-utczán levő
«Nemzeti» kávéház helyén Adler Jakab új
kávéházat építtetett s azt «Arany Sas» kávé-
háznak czimezve díszesen berendezte.

— **Üzletmegnyitás.** Kassán Okolicsányi János
vendéglője, a mely helyiséggel van egybekötve,
most a Molitorisz féle eperjesi uti 8 számú
házban van. Ajánlunk a kassai közönség figyel-
mébe.

— **Walter Ferenc** temetése. Elhunyt kiváló
szaktársunk földi maradványai nagy részét mel-
lett f. hó 11 ikén délután 1/2 órákor tetették örök
nyugalomra a kerepesi-úti sírkertben. A temetésen
a gyászos család, nagyszámú rokonain és ismerő-
sein kívül ott voltak ipartársulatunk tagjai a tár-
sulati zászlóval, élükön Gundel János elnök ural,
ott láttuk Kommer Ferenc, Kammer Ernő, ifj.
Kommer Antal, Marschal József, Lippert Lajos,
Ment András, Reuter Nándor, Stóry Adolf, Löfler-
mann Frigyes, Wohlfarth Vilmos, Wirth Ferenc,
Hell Ferenc, Bánai József, Glüek Erős, Lillin
Lajos, Blaschka István, Novotny Károly, Schmitt
Károly, Schmidt Ferenc, Morbitzer L. Szóke Imre,
Kutschera Richárd Pavelka Antal, Wrabets Frigyes,
Hötzel József, Steinbeisz János, Biró János stb.
urakat. A kávé ipartársulatot Némai Antal elő-
nök, Batori Mihály, Kleinslein Károly, Garami Ede
Komáromi Jenő stb. urak képviselték. A pinczér-
egylet, valamint a kávéeségő egylet tagjai szintén
egyesületi zászlóikkal jelentek meg, a végítzesség
tételén. Ott láttuk a Józsefvárosi előkelő polgárságát,
Rémik Róbert, Hűvös József, Komlósi József, dr.
Bencsik József, Ámon József stb. urakat. Kan-
ovits Béla Mór apát-plébános fényes segédlettel
végezte a temelési szertartást.

— **A turnúr, mint pénztár.** Farkas János
pékemester a múlt héten a király-utcai
„Adria” kávéházban mulatott s csak a hajnal
vetette haza. Mikor felébredt s öltözködni kezd-
ett, éremülve vette észre, hogy mellény zseb-
jéből 360 forintnyi pénze hiányik. Gyauja az
említett kávéház személyzetére irányult s
nyomban jelentést tett az ez esetről a főka-
pitányságnál. A feljelentés alapján aztán a
rendőrség Echter Ödön főpinczért, Gold-
stein Vilmos pinczért és Moskovits Gi-
zella pénztárosnőt megfigyelés alá vette s
mindegyiknél házkutatást tartott. Az előbbi
kettőnél a házkutatás meddő maradt. Moskovits
Gizellánál azonban kielégítő eredményre vezet-
tett. Ez ugyanis a hivatalos eljárás alatt na-
gyon gyanusan viselte magát s folyton egy
ruhát akart magára venni, amivel azt érte el,
hogy a ruhát kivették kezéből, megvizsgálták
s a turnúrban oly nyomra akadtak, mely az
egész lopást kiderítette. Egy takarékpénztári
könyvet találtak ugyanis benne, melyen rége-
ben 360 frt s tegnap 100 forint lett betéve.
Ekkor aztán bevallotta, hogy Farkas zsebéből
csakugyan az ő kávéházukban lopják ki a
pénzt. de nem ő, hanem Goldstein Vilmos, s
nem 360 forintot, hanem csak 100 frtot, mely-
en mindhárman megosztottak. — Valószínűk
tartja azonban, hogy a többi 260 for-
rintot Goldstein maga lopta el, mert ő abból
nem kapott semmit. A három jó madár a
börtönben van:.

— **Elítélt vendéglős.** Okirathamisítás bün-
tette miatt vonta felelőségre a törvény-

szék Horváth Antalt, akinek a krisztina-
városi szinkórrel szemben látogatott vendé-
glője van. HERNHUT János és Góda István
fízetőpinczerek tettek ellene bűnvádi följelen-
tetet. Azt panaszolták, hogy Horváth a pénztá-
ros kisasszony által vezetett könyvbe hamis
teteleket jegyzett be, ami által a két fízető-
pinczér 3808 frt erejéig megkárosította. A ven-
deglős azzal védekezett, hogy a könyvhöz min-
denki hozzá férhetett s lehetséges, hogy a ha-
mis teteleket maguk a pinczerek vezették be.
A törvényszék azonban nem vette figyelembe
a védekezését és az ügyészség indítványához
képest a vendéglőst egy évi börtönre és
200 frt pénzbüntetésre ítélte. Az ítélt föle-
bezzést jelentelt be.

— **„Villamosság és gépek alkalmazása a kony-
hában.** Magyery párisi vendéglős gázmotorok
mellett, többféle készülékek hajtasára, dynamo-
gépeket is állítottat fel. étkezőjének konyhá-
jában, mely naponként több ezer ember zseré
szolgálatja a jó penzért osztogatott
osztogatott mindennapi kenyeret illatos és za-
matos pecsenyék alakjában. Külömböző anya-
gok előállításra és a tömérdek használt edény
tisztogatásának egyszerűsítésére, mely körülmé-
nyek természetesen a konyhaszemélyzet
redukálásával is kapcsolatos, két gázgépet ál-
lítottatott fel Marguery uram pinczéjében, a
melyekkel részint közvetlenül, részint pedig
a dynamogépnk segítségével következő készülé-
keket hajtják: egy csontlúzó gépet, egy gépet
leveses ételek és főzelékek szűrésére, egy
késztisztító gépet, egy sütőkészüléket, egy tányér-
és üvegmosó gépet és végre egy kávépörkölő
készüléket. Különös szelleműsnek mondható
az üvegmosó gép, melynek keféi az «Első
budapesti szabadalmi iroda» Bergl Sándor
mérnök íródjaja (kerepesi-út 79.) jelentése
szerinti. percenkint 300 fordulatot tesznek meg.
ugy, hogy az üveglazat minden része a 36
másodpercig tartó öblegetés alatt a kefe által
180-szor érintetik. Ezen gép, melynél termé-
szetesen folyton friss vizáram működik, órán-
ként 40 üveg tisztításra képes. Nem kevésbé
érdekes a tányér-öblegető gép, a mely napon-
ként 4000 tányért mosogat fel és működése
alatt törekek majdnem teljesen ki vannak zárva.
— A tányér először forró vízben ide s tova
razátik, innét azután hideg vízbe mozog kefe közé
körül, melynek minden oldalról alaposan dör-
zsolik és végre hideg vízben mosatik meg, hol
a tisztogatás befejezést nyer. — A szolgaszemé-
lyezet összes teendőit abban áll, hogy a tányérokat a mosókészülékbe tegyék és ebből
száritás végett ismét kivegyék.

— Ilyesmí aligha volt még a szakácskönyvek-
ből kiolvasható!

Levelezés.

Parád, 1890. szept. 1.

Tisztelt szerkesztő ur!

A fűrdő saison végfelé kedves kötelességet vé-
lek teljesíteni, midőn a vendéglősök és pinczér-
érekéit legmelegebben felkaroló és leghevitatottabb
képviselelő szakközölnyünket a «Vendéglősök Lap-
ja» a parádi fűrdőben előfordult egyéb közérde-
kű mozzanattal értesíteni szereztem én van.

Figyelemmel értesültem becses lapjából a szli-
ácsi és trencsén-telepci fűrdő állapotokról, melyek
a magyar nyelv nélkülözhetetlen tárjáról fel minden
jóérzésű hazafi ösztöne sajnálkozására.

Nem így van ez minálunk. itt a fűrdő tevékeny
vendéglőse, volt főnököm Meszmer Károly ur
megiltotta, hogy az üzletben és a konyhában más
nyelven beszélhessünk mint magyarul. Dicséret érte
e derék vendéglősnéket, mert az üzletben alkalmat
zott főpinczér két másik segédjével már csak majd-
nem oly állapotokat teremtek mint a milyen

Szliácson uralkodott, vagy még sajnosabbat, mert
tudtommal a főpinczérnek Szliácson megvolt a sa-
ját szakértelme, míg Parádén ez Neubauer főpinc-
zérnél teljesen hiányzott. — En azt hiszem, hogy
mielőtt a főpinczért felveszik, meg kellene tudni
van-e elég szakképzettsége, mert nem elég csak a
sokszor igen magas óradék mellett a pénzt beszélni,
hanem a főpinczéri álláshoz kélt társadalmi mű-
veltség, nyelvismeret és üzleti képesség is kívánatik.
Ezt vagy bator a tisztelt főnök urak és a t.
elhelyezők szives figyelmébe ajánlani.

Tisztelettel Schenk Nándor,
pinczér.

NYILT-TÉR*).

Aradon, 1890. szept. 1.

Tisztelt Híás barátom!

B. lapodnak f. é. augusztus hó 15-én kelt száma-
ban a napi udjónságok között a kiállítású vendé-
glőre olvastam egy hírt, mely éppen nem felel meg
a valóságnak és kénytelen vagyok azt rectificálni,
tégéd pedig arra kéri, hogy ezen itt következő
kijelentésem b. lapodnak legközelebbi számában
hozni sziveskedjél.

En Bernhard Ferencet a kiállítású vendéglőm
részére mint főpinczért följogadtam, minthogy azo-
ban Bernhard Ferenc, de különösen annak fízető-
pinczére Lindeber Alajos oly módon szarolták a
vendégeket és nem kevesebb mint 40 60 és 80
krral számítottak többet mint a hogy
rendesen számitanok kellett volna, jónak láttam
mindketőjüket azonnal kidöbni.

Különbösen is hivatozom az ő általuk felvett
étördőokra és borfikura valamint több vendégre,
kik előtt saját maguk beismerték, hogy többet szá-
mitotak annéknél, hogy azt indokolni tudták volna.

Ilyen emberek még henczengnek és aljas viselkedik
mellett még felszözlálni is merészelnek.

Reményben, hogy kéremnek helyet fogsz adni
és maradtam szives üdvözlettel

Lohl Károly szállodás

*) E rovatban megjelenetekért nem vállal felelő-
séget a szerkesztőség.

HORVÁTH ISTVÁN

hangszerész

Budapest, Erzsébet-körút 2. sz

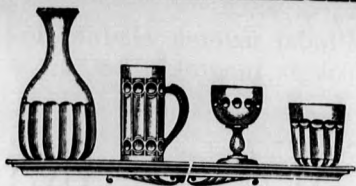
a es. és kir. szabadalm. szabadonálló zongne
tetejű czimbalom feltalálója és egyedüli ké-
szítője mely kintvetve lett az 1889. évi pá-
risi világ kiállításon a nagy éremmel, 1889.
évi Linzsi kiállításon az arany éremmel.

Nálam kapható, hegedű, fuvala, harmonika,
okarina és minden egyéb hangszerek. Min-
denemű javításokat elfogadok.

Czimbalom oskola A. I. rész 3 frt. II. rész
3 frt 50 kr. czimbalom verők ökor szarvból
3 frt. mely jobb a kaucusk verőnél.

A «Czimbalmozók folyóirata» megjelenik az
én kiadásomban 1/4 évi előfizetés 1.20 kr.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

J. Schreiber's Neffen

GLASFABRIKANTEN

BUDAPEST, ALTE POSTGASSE 10,

(MEZZANIN)

Grosse Auswahl in Glasgeschirr

für

Hotels, Restaurants und Kaffeehäuser
zu Fabrikspreisen.

*****
Eladó vendéglő.

Budapest, a József-köruton egy jóforgalmu vendéglői
üzlet teljes berendezésével együtt eladó. — Bővebbet a lap
kiadóhivatalában.

*****
PAPRIKA

Paprika leginomabb ... 100 kilo 88.— frt
Debreczeni kolbász... .. » » 72.— »
Paprika kolbászka ... .. pár 8.— »
Tarhonya tojásos ... .. » kl. 32.— »
Vöröshagyma... .. » » 5.50 »
Fokhagyma ... .. » » 12.— »
Zöldség vastag legszebb... » csom. 3.50 »
Új krumpli ... .. » » » 3.50 »

BENISCH S. J.
Szegeden.

*****
Keleti Béla

DÍSZMŰÁRU-RAKTÁRA
BUDAPEST,

IV. ker., Hatvani-utca 18. szám.

Neruda Nándor átellenében.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát Al-
paca, alpaca ezüst árukban evő esz-
köztálczák eczet olajtartók, szálloda
és vendéglő berendezéshez szükséges
tárgyak 12 évi jótállás mellett.

Továbbá sétapálca, bőrárak, utazás
eszközök legyezők, albumok stb. stb.

Jutányos árak.

10 elsőrendű kiállítási érem.

KRONDORFI

Savanyu-Kút

„STEFANIA

Koronaherczegnő
forrás.”

Trieszt 1882
arany érem.

☛ A királyi család kedvenc itala. ☛

kapható mindenütt.

Magyarország egyedüli főraktára

BAUER LAJOS és Testvére

BUDAPEST,

Arany János-utca 9. szám.

BORHEGYI F.

ezelött **Láposy F. és társa**

palaczkozott bor-, pezsgő-, likőr-, cognac, rum és tea főraktára
Budapest, Gizella-tér, 1 sz. (Haaspalota)

Ajánlja a legjobb francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőröket
gyári áron.

Belföldi borai, az első hírneves bortermelőktől a legjutányosabb áron szolgáltatja.
Videki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek.

*****
HIRDETMÉNY.

Tata-Tóvároson a főutcán levő

„SZARKÁ”-hoz

czimzett egyemeletes

☛ **Vendégfogadó** ☛

**kávéházi helyiséggel együtt 1891. évi ja-
nuár hó 1. napjától haszonbérbe kiadó.**

Bérleti ajánlatok a tatai uradalom központi hivatalához czimzendők, mely
hivatal a bérleti feltételeket illetőleg felvilágosítással mindenkor szolgál.

Tata. 1890. szeptember hó 1.

Gróf Esterházy Miklós uradalmának
központi hivatala.

A „Vendéglősök országos közvetítő intézeté”nél

Budapest, VIII. Zerge-utca 5. sz. a.

számos fővárosi és vidéki vendéglői kávéházi és szállodai üzletek eladók. Feltételek felől nevezett intézet szolgál, hol a leltárok is megtekinthetők.

LOBMAYER JÁNOS FERENCZ és TÁRSA

BORKERESKEDŐK

Budapest, IV. kerület Károly-körut 18. szám.

Ajánlják nagyválasztéku és kitünő minőségű magyar és külföldi bor-, pezsgő-, cognac-, rum- és tearaktárukat **különösen pedig: kőbányai, Ermelléki, Magyarádi, Badac-onyi Diószegi, Somlói fehér asztali és pecsénye borokat Budai, Sas-hegyi, Szegszárdi, Egri Ménesi, Villányi, vörös és asztali pecsénye borokat, TOKAJ-HEGYALJAI és SZOMORODNI BOROkat palaczkban és hordóban a legjutányosabb áron.**

Árjegyzékkel bérmentve szolgálunk. Vidéki megrendelések legpontosabban eszközöltetnek.

Legjobb asztali- és üdítő-ital.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

A MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

vegyelmezve dr. LENGYEL BÉLA egyetemi tanár ur által.

Ő fensége József főherceg asztalán rendszer itallal szolgál.

Ajánlva a bel- és külföld számos orvosi tekintélyei által főleg a lélegzési, emésztésszervek hurutos bántalmánál, hatásonban gyógyítja a Rheumatis-gyűrvely-, vesé- és köszvényhajtásokat, ép úgy használható a tagok csúszos bajánál, gyermekknél meggátolja a túlságos gyomor-savany képződést s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gazdag szén-sav tartalma folytán ezen üdítő savanyuvíz a legkellemebb ízű bir s borral használva igen nagy kelenek örövend.

Mindazon tisztelt gyógyszerítőink, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógyászatokra, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják, kérjük azt rövidítve

ÁGNES-

forrás néven kiszolgáltatni.

A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szives jóindulatában ajánlva, maradtán teljes tisztelettel

az ÁGNES-forrás kutkezelőse Mohán.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható. — Országos főraktár:

ÉDESKUTY L.,

csász. és kir. és szerb kir. udvari ásványviz-állítonál
Budapest, Erzsébet-tér 8. szám.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend

Frommer testvérek

Budapest, IV. Károly-körut Károly-kiszárnya-épület

kaphatók mind a pinczegazdászathoz szűk séges cikkek u. m. parafa dugaszok, üvegcsel való kupakok, dugaszoló és kupakoló-gépek vizsgáló vizelő-gépek, bor-tömők továbbá bormérők mustmérők és savmérők és minden itt fel nem sorolt, de a pinczegazdászathoz tartozó cikkek

Egyedüli főraktár és eladási hely magyar- és osztrák-ország részére a Charles Julien borderítő porból.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Az évek óta közkedveltségben részesülő fővárosi kiránduló helyen

„Rákospalotán”

az ott egyedül lévő nyári és téli idényre berendezett

kerti vendéglő

teljes felszereléssel s néhány nyári-lakkal, egy vagy több évre bérbeadandó. Bővebb értesítést ad, Dorner Ferdinánd ur, Ujpest főutca 41. szám.

Roth J.

magyar cipő gyári-raktára
BUDAPEST,

.VII. ker. Erzsébet-körut 4. szám.

Készít mindenféle férfi- és női cipőt és csizmát. Különös figyelmet érdemelnek a t. pinczér urak részére készített kitünő pinczér cipőpím. Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesítetnek.

Csász. kir. szab.
Üvegyárosok

STÖLZLE C. FIAI

Raktár:
Budapest, VI., király-utca 50.

ÜVEGYÁRI RAKTÁRAK:

BÉCS (Központi), Wieden, Freihaus 2. III. Hof. **BÉCS**, Rudolfsheim, Schönbrunnerstrasse 74. **PRÁGA**, Wenzelsplatz Nr. 47 neu. **BUDAPEST**, IV., király-utca 50. sz.

Ajánlják kitűnő gyártásnyájukat, különösen fehér kristályüveget asztalkiszéletekhez, sajtolt és öntött üveget, zsinor, metszett, zöld és barna üveget. Elismert jó minőségű cset és bigai üvegtáblákat minden országban; üvegtáblákat minden szímben.
Külföldi üvegyárosok üvegeinek öntve és metszve, vöröslő, kaváruzó és a háztartás részére. — Továbbá conserv- és befőttes üvegek légmentesen záró és szagtalan üvegeket: nem ércfedőit, mely olykor a lerakodásban egészségellenes részeket tartalmaz.
A mi üvegeitől elvárt conservüvegeink tartalmukat egyenlo jóságában conserválják, történjek az elhelyezés akár nedves, akár száraz helyiségben. Érezfedőleknél olcsóbb árak. Kivánatra minták és használati utasítások ingyen és bérmentve.
Világítási és legelső gyártási sima és czegegel ellátott szoda-üvegek részére. Gázoso-palaczkok golyózárral.

Világítási cikkek petroleum, olaj, légszesz- és villany részére.

A vasuti és gőzhajó vállalatok legelső szállítói. Üvegezészet, üvegműhelyek, festészeti, homokfuó, öntött és sajtolt üveg.

→ **Minták és árjegyzékek szolgálatra állanak.** ←

ÜVEGYÁRAK és FINOMÍTÓK. Alsó Auszriában; *All und Neu Nagelberg*, Postaállomás Steinbach, Süröny- és vasuti állomás Erdweis. *Eugenia*, Posta-állomás Schrems, Süröny- és vasuti állom. Pürbach-Schrems. *Gutenbunn*, Posta- és Süröny-állomás Gutenbrunn, Vasuti állomás Krumm-nussbaum, Dunagőzhajózási állomás Marchbach. *Sofienwald*, Posta-állomás Gmünd, Süröny- és vasuti-állomás Erdweis. *Eilfang*, Postaállomás Schrems, Süröny- és vasuti-állomás Erdweis. **Üvegyárak és finomítók, Csehsországban** *Suchenthal*, Posta állomás Schwarzbach, Alsó-Austria, Süröny- és vasuti-állomás Suchenthal. *Georgenhal*, Postaállomás Grutzen, *Georgenhal*, Posta-állomás Grätzen. *Haitla*, Posta-, süröny- és vasuti állomás. **KÖZPONTI FŐRAKTAR.** Bécs IV., Freihaus 2. III. udvar. **FŐRAKTÁRAK:** *Bupolshelm*, Schönbrunnerstrasse 74. *Prága*, Wenzelsplatz Nr. 47 neu. *Budapest*, Király-utca 50. sz. *Berlin*, S., Brandenburgstrasse 14.

MOHAI

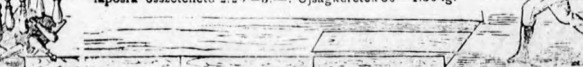
SCHWIMMER és KELL CÉGJÉVEL
Budapestben, V. Erzsébet-főtr. 18.

KERTÉSZ TÓDOR BUDAPEST, Dorottya-utca 1. szám

szíves figyelembe megrendelés végett ajánlja a **Lignum-sinotum** kuglizó-golyókat
9 9 1/2 10 10 1/2 11 11 1/2 12 12 1/2 13 13 1/2 cm. átméretű

Egy készlet tartós kemény gyertyánfából készült kuglizó-bábok ft. 2.50.
Kuglizó társulatoknak alkalmas nyermény-díjak **Orosz női kuglizó** egész szék udvaron is felállítható egy készlet bábok, golyó és zsinórral 5.25-6.25.
Kerti Flobert-puskák: 8-25 ft. Vasczélitábla kiagr. bohócczal 2-8 ft. **Ariston** zenéiő szekrény 6 zenedarabbal 20 ft. Angol **Croquet** játéka 10-20 ft. **Lawn-Tennis** 28-60 ft. **Zinés papir-lampionok** 15 krtól 80 krt. Kerti gyertyatartó üvegei ft. 1.-, 2.30. Kézi palaczk-dugaszoló 1.40. Kémi-köngy dugaszoló 70 kr. **Szodavíz-készítő** 7-16 ft. Kerti hinta-egy ft. 4.50-6.50. Erős gyermek kosci 7-15 ft. Forakészlet 8.50-15 ft. Kertizék lapora összehelyő 2.20-3.-. Ujságkereső 80-1.30-ig.

Fontos sérvbén szenvedőknek.

Ajánlom saját készítményű sérvkötmet, orthopédiai készülékemet, valamint a betegápolásban szükséges mindenemű kösletekemet a legjutányosabb árakon kaphatók:

amerikai ruganyos sérvkötő egyoldala 4.50 kétoldala 7.50-ig francia acezzelgyóval " 2.50 " 5.-
gyermek sérvkötők fevelő olcsóbbak " 5.- " 8.-
suspenszióimok " 50 krtól 3 fr 50 krtig.
Nagy raktár **haskötők**ből **kibőlők** sérvkötők**ből**, **öröcsérhanisnyák**, **egyenestartók**ból, **irrigateur**okból **ebfőcskendők**ből, **szarvashör** nadrágok, **takarók** s **vánkosok**ból, valamint minden e szakba vágó cikkek**ből**,

MOLNÁR VILMOS, sérvkötő és keztyű-gyára
Budapestben, Károly-körut 19 sz. br. Orczy-ház.

Valódi hálóhöz és amerikai **GUMMI** és hálóhöz különlegességek tucattja 5 ftől 6-ftig, — Női különlegességek: Párizsi szivacsok tucattja 4 és 5 ft. Uj!! Pely-Porus: női különlegesség drága 2 és 2.50. Vidéki megrendelések a legnagyobb halgatagság mellett eszközöltnék. — Árjegyzék ingyen és bérmentve szolgálatnak.

Minden berkezeléshez **szükségtel** anyagok, és pedig **viza-hólyag**, **borzamat** (Weinbouquet), **borderítő-po** (Klärungspulver) **egy porok** a **bor savanyuságának megszüntetésére**; továbbá **tökeletesen ártalmatlan** **borfestékek**, **glycerin**, **gelatin**, **kenőlapocskák** **nekülönben** **parafa-dugók** és **palaczkokra való cinn-csipkék** (Kapseln) a **legjobb minőségben** s **legdúsbabban** kaphatók:

Watterich Arnold
ur kereskedésében
Budapest, **Dohány-utca 1. szám** alatt.
Árjegyzékek és kezelési jegyzék ingyen

Andrássy
Nándor
köz- és váltó-üggyvéd
lakik
BUDAPEST,
üllői-ut 25. sz.

Regina Mária

az első 1000 ft óvadékkal ellátott és hatóságilag engedélyezett

elhelyező intézete

Budapest, IV. Károly-körut 22. szám.

elhelyez helyben és vidékre pénztárosnok pinczernök vendéglői szakácsnok szobaasszonyok és szállodai szobaleányok stb.

Nafalin, felülmulhatlan kitűnő minőségben, **Moly por**, legbiztosabb szer molyveszély ellen, **Molyszesz**, Patchonli fű, **Molypapir** Valódi dalmat **rovarpor** és feltűnő biztos hatású **rovar-irtó-folyadék**,
Továbbá padló fenyező szerek, Hectograp-hoz való cikkek, fém- és ablaktisztító anyagok kaphatók
Detsinyi Károly, **gyógyára** kereskedésében **BUDAPESTEN**,
FÜRDŐ-UTCA 10. bálvány-u. sarok „A KIGYÓHOZ”

GYÁRA: Budapest, VIII., Rökk-Szilárd-utca 18.

KOVALD PÉTER és vegyszeti tisztító-intézet Budapestben.

FIÓKJA: Budapest, IV., Korona-utca 6. sz.

Szállodai és vendéglői egész butorok tisztítását ellátja anélkül, hogy a tárgyak Budapestre szállítassanak, azoknak tisztítását a helyszínen eszközölni.

Vasok hátra a t. ez. **vendég** és **szállodás** uraknak évek óta fennálló **mű-selyem-festő** és **vegyszeti tisztító-intézetemet** becses figyelmükbe ajánlani. — **Leggyak** tisztítható: bármily női-, férfi- és gyermeköltöny, egyszerű színházi jelmez, egyházi ruha prémezet stb, felfejeletlenül anélkül hogy szímben, alakjában (Fagon) és fényében vesztené, legyen az **bármily drágasági**; továbbá tisztítható; csipke, csipke és crépendő, himzett vagy borgeit asztal- és ág-terítő, paplan, szőnyeg-függöny bármily díszítő és butorszedő, vattirozott tárgy, kárpitozott butor, **sípkefogó** mely nem csak gondosan **tisztíthatnak**, hanem a butorhoz illően vagy bármily néven nevezendő szímben festetnek és kívánatra légmentesítetnek (imprágnatio) gyapjas-juhbőr (Merino) tisztítják és minden szímben festetik. Selyem-, gyapjú-, muthárony- és atlasz-nyomatás a leggyakb mintákban. Vidéki megrendelések utánvétel eszközöltnék, **csomagolás** saját áron számítatik. Tudakozódásra gyors és készséges válasz adatik.

A Véghlesi

Vera-Forrás

a legjobb és legolesőbb

szénsavdús égvényes savanyuviz

Kristálytisza, a bort nem festi, tisztán vagy borral, cognaccal, ugyszintén gyümölcs-szörppel vegyítve a legkellemesebb és legüditőbb ital,

Budapesti főraktár: ERZSÉBET-KÖRÚT 56.

Telefon-összeköttetés.

Forrás-kezelőség Véghles-Szalatna,

(Zólyom vármegye)

SZÁMOS RAKTÁR A VIDÉKEN (Szeged, Debreczen, Pozsony, Nagyvárad, Kassa stb. — Kapható Budapesten és vidéken minden fűszer- és ásványvizkeresedésben, ugyszintén minden szálloda és vendéglőben.

Véghleser

Vera-Quelle

das beste und billigste

an Kohlensäure reichste alkalische SAUERWASSER.

Kristallrein, färbt den Wein nicht, allein oder mit Wein, Cognac, wie auch mit Himbeersaft gemischt gehört dieses Wasser zu den angenehmsten und erfrischendsten Getränken.

Budapester Hauptniederlage: ELISABETH-RING Nr. 56.

Telefon-Verbindung.

Quellen-Direction in Véghles-Szalatna

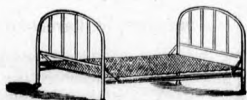
(Sohler Comitát.)

ZAHLREICHE NIEDERLAGEN IN DER PROVINZ (Szegedin, Debreczin, Pressburg, Gross-Wardein, Kaschau etc. Zu haben in allen Mineralwasser-Handlungen in Budapest u. der Provinz, wie auch in jedem Hotel, Gasth.

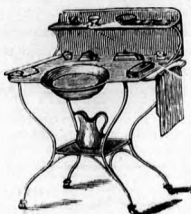
HOCHMANN LAJOS

hazai vasbutor és aczélsodrony-ágybetétek gyára

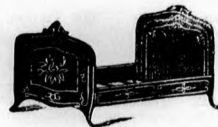
Gyár és iroda: Budapest, VII. Rottenbiller-uteza 9. sz.

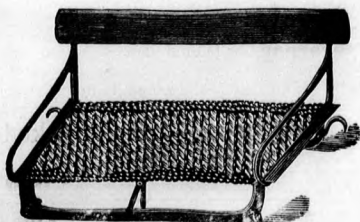
*Összehajtható vaságy aczélsodrony-betéttel
18, 21, 24 frtig.

Mosdó asztalok
3—5, 7, 10, 12, 15, 24 frtig

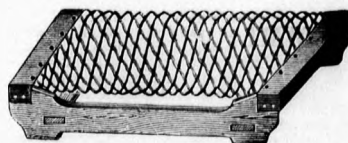
Lemez ágyak fényezett diófa vagy kétszínű
6, 9, 12, 16, 24, 30 frtig.

Elpusztíthatlan aczélsodrony kocsiülés
10—12 frtig drbjá.

Vasszékek mindenféle kivitelben
2.50, 3.—, 3.50, 4.—, 5.—, 6 frtig.

Eredeti aczélsodrony ágybetétek

fakeretben 8 10—12 frtig
vaskeret 10, 12—14 frtig

Gyártmányaimat ajánlhatom szállodák, vendéglők, kórházak és intézetek számára
Árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.